

Obvodní soud pro Prahu 10

28. pluku 1553/29b

100 83 Praha 10

Ke sp. zn. 67 Nc 4514/2021

V Praze dne 3. června 2021

Naše zn. 2089/2021/AP/Hro/Sch

navrhovatel: **Dominik Duka**, narozený 26. 4. 1943
bytem Hradčanské náměstí 56/16, 118 00 Praha 1

právně zastoupený: Mgr. Tomášem Procházkou, advokátem, se sídlem AK Pobřežní 394/12,
186 00 Praha 8

odpůrce: **Kverulant.org o.p.s.**, IČO: 28925165
se sídlem Pražská 1148, 102 00 Praha 10

právně zastoupený: JUDr. Petrem Hromkem, Ph.D., advokátem, Advokátní kancelář Čech
Hromek Pleskač, s.r.o., se sídlem Vinohradská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

i.s. Mgr. Daniel Schmied, advokát, se sídlem Vinohradská 30, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

(podepsáno elektronicky)

o návrhu na nařízení předběžného opatření**Odvolání odpůrce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 13. 5. 2021, č. j. 67 Nc 4514/2021-63**

- Přílohy:
- plná moc právního zástupce žalovaného
 - substituční plná moc udělená právním zástupcem žalovaného
 - osvědčení o registraci plátce DPH
 - dále dle textu

Podáno elektronickou poštou na adresu elektronické podatelny soudu

Podepsáno zaručeným elektronickým podpisem

I. Úvod

1. Obvodní soud pro Prahu 10 vydal dne 13. 5. 2021 usnesení č. j. 67 Nc 4514/2021-63 (dále jen „**usnesení**“ nebo „**napadené usnesení**“, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, na základě kterého bylo výrokem I. odpůrci uloženo:
 - aby z webové stránky <https://kverulant.org> odstranil článek „KARDINÁL DUKA TUNELUJE CÍRKEVNÍ MAJETEK“ uveřejněný na adrese v tomto výroku rovněž přesně uvedené (dále jen „**Článek**“);
 - aby odstranil odkazy vedoucí na Článek z různých profilů na adresách v tomto výroku rovněž přesně uvedených
 - a aby se zdržel jakéhokoliv uveřejňování a šíření Článku.
2. Současně bylo ve výroku I. napadeného usnesení uložena povinnost navrhovateli, aby podal proti odpůrci žalobu ve věci samé nejpozději do 11. 6. 2021.
3. Výrokem III. pak byla odpůrci uložena povinnost nahradit navrhovateli náklady řízení ve výši 7 776 Kč do tří dnů právní moci rozhodnutí.
4. Napadené usnesení bylo odpůrci doručeno dne 19. 5. 2021.
5. Odpůrce proti usnesení tímto podává odvolání, kterým jej napadá v celém rozsahu.

II. Odůvodnění odvolání

6. Odpůrce ve vztahu k napadenému usnesení namítá především skutečnost, že ačkoliv toto usnesení zasahuje **do ústavně zaručeného práva na svobodu projevu, neobsahuje náležité odůvodnění**. A to zejména v tom směru, že měl soud I. stupně tento zásah (do svobody projevu odpůrce) **podrobit testu naplnění podmínek stanovených v čl. 17 odst. 4 Listiny a výsledek své úvahy vtělit do odůvodnění napadeného usnesení**.
7. Tím má odpůrce na mysli to, že v případě omezení svobody projevu nařízením předběžného opatření musí soudy **vždy pečlivě zvážit, zdali je odůvodnitelné a nezbytné** (ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny), a to nejen z hlediska ochrany proti navrhovatelem tvrzenému zásahu do jeho dobré pověsti, **ale i z hlediska zachování práva na svobodu projevu odpůrce a veřejného zájmu na informování veřejnosti**.
8. **Soud I. stupně se však tímto druhým hlediskem vůbec nezabýval**, když onu nezbytnost či naléhavost nařízení předběžného opatření odůvodnil pouze potřebou zajištění ochrany dobré pověsti navrhovatele před dalším rozšiřováním Článku, resp. tvrzení a názorů v něm uvedených, a to prostřednictvím dalších

médií, tedy **aniž by při svém rozhodování jakkoli zvážil dopad nařízení předběžného opatření na svobodu projevu odpůrce.**

9. **Tímto postupem navíc soud I. stupně fakticky prejudikoval konečný výsledek sporu (o ochranu dobré pověsti navrhovatele), neboť v důsledku napadeného usnesení byla svoboda projevu odpůrce fakticky znemožněna.** I pokud by totiž soud v rozhodnutí ve věci samé posoudil otázku, zda odpůrce šířením Článku zasáhl do dobré pověsti navrhovatele v rozsahu a způsobem, jenž by odůvodňoval uložení povinnosti tento Článek a odkazy na něj z příslušných webových stránek odstranit a jeho šíření se do budoucna zdržet, **jinak, než jak to učinil soud I. stupně v napadeném usnesení, zásah do svobody slova odpůrce prostřednictvím takto nařízeného předběžného opatření již nebude lze nikdy napravit.**
10. Odpůrce k této své základní odvolací argumentaci připojuje následující citace z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3169/19, ze dne 31 .3. 2019:

*Fundamentálním smyslem předběžného opatření je ochrana toho, kdo o jeho vydání žádá, přičemž **musí být respektována ústavní pravidla ochrany také toho, vůči komu předběžné opatření směřuje** (čl. 90 Ústavy)...*

*Skutečnost, že nejde o rozhodnutí konečné, nýbrž pouze dočasné, které navíc může být v průběhu řízení zrušeno, možnost zásahu do základních práv a svobod sama o sobě nevylučuje, má však význam pro hodnocení intenzity takového zásahu. Porušení základního práva nebo svobody lze v případech předběžného opatření zpravidla spojovat jen s případy svévole či takových zásahů, **jejichž následky pro dotčeného jednotlivce by byly neodčinitelné** (např. nález sp. zn. II. ÚS 221/98, III. ÚS 3363/10, II. ÚS 1847/16 či III. ÚS 743/19)...*

Zároveň lze za svévoli považovat extrémní porušení práva na spravedlivý (řádný) proces...

Jeden ze základních rysů spravedlivého (řádného) procesu představuje požadavek na řádné odůvodnění. Pokud v rozhodnutí řádné odůvodnění chybí, zapřičiňuje to nejen jeho nepřezkoumatelnost, ale zpravidla také protiústavnost; nejsou-li totiž zřejmé důvody toho kterého rozhodnutí, svědčí to o libovůli v soudním rozhodování (srov. např. nález sp. zn. I. ÚS 113/02). Nepřezkoumatelnost soudních rozhodnutí Ústavní soud považuje za důvod k jejich zrušení (srov. např. nález sp. zn. III. ÚS 84/94, II. ÚS 1842/12 či sp. zn. III. ÚS 1836/13)...

Svobodu projevu a z ní odvozené právo na informace Ústavní soud ve své judikatuře konstantně považuje za jeden z úhelných kamenů demokratického právního státu, neboť teprve svobodné informace a jejich výměna a svobodná diskuse činí z člověka občana demokratické země; naopak absence této svobody demokracii pojmově vylučuje (nálezy sp. zn. II. ÚS 164/15 či I. ÚS 526/98). Svoboda projevu je jedním ze základních předpokladů naplnění principů demokracie, neboť její záruky představují podmínky pro skutečnou participaci občanů a občanskou i politickou pluralitu. Pro demokracii znamená šíření informací, myšlenek a názorů, ať už pochvalných či kritických, životní nutnost. Jde o to, aby byla veřejnost seznámena se všemi dostupnými fakty nezbytnými pro vyvolání fundované debaty ve věcech

celospolečenského zájmu a následného utváření názoru jednotlivců či k dosažení konsenzu o řízení a obstarávání věcí celospolečenského zájmu (srov. nález sp. zn. II. ÚS 164/15). Ústavní zakotvení svobody projevu jakožto ústavního subjektivního práva jednotlivce pak umožňuje každému jejímu nositeli ochranu v rovině ústavního soudnictví a klade limity jak pro zákonodárce při tvorbě právní úpravy, tak pro orgány aplikující právo (včetně soudů) při její interpretaci a aplikaci (srov. např. BARTOŇ, M. Svoboda projevu: principy, garance, meze. Praha: Leges, 2010, s. 30)...

Ve vztahu k omezení svobody projevu předběžným opatřením Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 1847/16 uvedl, že ačkoliv jsou možnosti výkonu svobody projevu omezeny v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny, **možnost vyjádřit svůj názor, jakkoliv s ním lze nesouhlasit nebo mít výhrady k jeho formě, představuje výraz práva každého být v této debatě aktivním účastníkem, a podílet se tak spolu s ostatními na veřejném životě.** Proto stejně jako v případě zatímní úpravy poměrů dotýkajících se vlastnických práv účastníků řízení musí též **v případě omezení svobody projevu nařízením předběžného opatření soudy velmi pečlivě vážít, zdali je odůvodnitelné a nezbytné.**

Této povinnosti soudy v dané věci nedostály. V případě, kdy důsledkem nařízení předběžného opatření může být omezení ústavně zaručeného práva na svobodu projevu ve smyslu čl. 17. odst. 1 a 2 Listiny, bylo **povinností soudů odůvodnit, jaké úvahy jej vedly k závěru, že nařízení předběžného opatření a tedy omezení svobody projevu, je v daném případě nezbytné** (ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny)...

Soudy se však touto otázkou vůbec nezabývaly a bez dalšího – tj. tak jak bylo popsáno v návrhu na nařízení předběžného opatření – posoudily užití díla stěžovatelem jako zásah do autorského práva, **aniž by při svém rozhodování zvážily dopad nařízení předběžného opatření na svobodu projevu stěžovatele.** Tímto postupem soudy fakticky prejudikovaly konečný výsledek sporu, neboť v důsledku napadených rozhodnutí byla svoboda projevu stěžovatele fakticky znemožněna. I pokud by totiž obecné soudy v rozhodnutí ve věci samé vyložily dotčená ustanovení autorského zákona jinak, než jak to učinily v napadených usneseních, zásah do svobody projevu stěžovatele v daném případě nelze již napravit.

11. Odůvodnění nezbytnosti a naléhavosti nařízení předběžného opatření tímto omezením svobody projevu odpůrce, které je vystavěno výlučně na hrozbě pokračujícího rozšiřování Článku a informací z něho vyplývajících, a v důsledku toho i ohrožování pověsti navrhovatele, **je neúplné, a proto nepřezkoumatelné a protiústavní, jelikož se soud I. stupně vůbec nezabýval tím, zde toto mimořádné omezení nezasáhne nepřipustným způsobem do svobody projevu odpůrce a zda tento zásah bude lze v případě opačného právního posouzení při rozhodování ve věci samé vůbec napravit.**
12. Soud I. stupně sice v napadeném usnesení považuje za osvědčené, že *navrhovatel je osobou veřejně známou s čistou pověstí a přitom je „očerňován“ za „tunelování“ na několika veřejně dostupných serverech*, ovšem **způsobem výkonu práva odpůrce na svobodu projevu, zde konkrétně na přípustnou kritiku, tedy takovou, jež vychází z pravdivých podkladů, je přiměřená co do zásahu i**

formy, a tedy nijak nevybočuje z hranic nutných k dosažení účelu této kritiky (tedy poukázat na společensky nežádoucí jev při zajišťování věci všeobecného zájmu¹), se soud I. stupně vůbec nezabýval. A to především z hlediska shora již připomenuté nezbytnosti, naléhavosti a intenzity tímto předběžným opatřením učiněného zásahu (do tohoto práva na přípustnou kritiku navrhovatele ze strany odpůrce, prostřednictvím šíření informací v Článku).

13. **Soud I. stupně se přitom vůbec nezabýval pravdivostí skutkových tvrzení a přiměřeností hodnotících soudů odpůrce, jejichž kombinaci obsah předmětného Článku obsahuje.**
14. Přitom **i bez slyšení odpůrce bylo pro soud I. stupně relativně snadno dostupné provést vlastní potřebná prověření pravdivosti skutkového základu,** na kterém je obsah šířeného Článku vystavěn, jakož i to, že odpůrcem kritizované jednání se stalo objektem veřejné kritiky i ze strany dalších subjektů, a to i v seriózních a všeobecně respektovaných médiích.
15. Odpůrce v této souvislosti **poukazuje především na informace o provedených převodech dotčených nemovitostí (konkrétně pozemků v hodnotě cca 250 mil. Kč),** a to nejprve darovací smlouvou ze dne 4.1.2021 z majetku Římskokatolické farnosti u kostela Stětí sv. Jana Křtitele Praha – Hostivař do majetku ryze soukromoprávní Nadace Arietinum, jejímiž skutečnými majiteli jsou osoby uvedené na přiloženém výpisu z evidence skutečných majitelů, a tedy rozhodně nikoli Arcibiskupství pražské, a dále směnou těchto nemovitostí se společností CENTRAL GROUP Park Zličín a.s., na základě směnné smlouvy ze dne 11.2.2021, a to bez potřebného souhlasu Vatikánu (v souladu s požadavky církevního práva, jelikož se jedná o dispozici s majetkem v hodnotě nad 40 mil. Kč), a to za určité bytové a nebytové jednotky, které v době té směny neexistují a jejichž hodnota podle informací odpůrce zdaleka nebude dosahovat hodnoty z majetku církve vyvedených pozemků. Veškeré tyto informace jsou veřejně dostupné z údajů příslušného katastru nemovitostí, resp. sbírky listin u něho vedené (viz příloha).
16. Co se týká další veřejné kritiky tohoto počínání navrhovatele, odpůrce poukazuje např. na přiložený článek na webových stránkách deníku Právo (www.novinky.cz), viz následující otisk relevantní pasáže:

¹ Tím má odpůrce na mysli především skutečnost, že jedním z důležitých úkolů Arcibiskupství pražského je zajišťování a uspokojování potřeb veřejného zájmu, když tato církevní organizace nepůsobí v hospodářské soutěži za standardních tržních podmínek a konečně nevykonává svou činnost především za účelem dosažení zisku. Tím je podle odpůrce významný veřejnoprávní prvek v činnosti Arcibiskupství pražského bezpochyby naplněn.

Převod majetku za čtvrt miliardy na Dukovu nadaci budí pohoršení

13. 5. 2021, 19:51 – Oldřich Danda, [Právo](#)

Informace, že kardinál a pražský arcibiskup Dominik Duka založil na konci minulého roku soukromou nadaci Arietinum, na kterou pražské arcibiskupství převedlo církevní majetek v hodnotě okolo 250 milionů korun, vzbudila podle informací Práva pohoršení v církevních kruzích.

Pražské arcibiskupství se brání, že vše je v souladu s právem a že nadace je a bude plně pod jeho kontrolou. Veřejně se ozval bývalý církevní soudce Jan Rozek, který zvažuje na Duku církevní žalobu, pokud se ukáže, že k převodu majetku došlo bez souhlasu vatikánských úřadů.

„To není klukovina. To je velká domů. A pokud to neschválil Vatikán, tak je to žalovatelné kanonickým právem,“ napsal ve středu Rozek na Facebook.

Právu pak řekl, že podal oficiální dotaz na Apoštolskou nunciaturu, zda převod schválila. Podle kanonického práva by totiž neměla žádná diecéze bez svolení Vatikánu nakládat s majetkem vyšším, než je 40 milionů korun.

17. Obdobně pak o celé záležitosti informuje též server www.idnes.cz, a to prostřednictvím článku nazvaného „Duka převzal majetek církve za zády Vatikánu, říká právník. Podá žalobu.“
18. **Dle naprosto absentujících jakýchkoli zjištění, a to v kvalitě pro nařízení předběžného opatření požadované osvědčení jejich pravdivosti – stran toho, z jakých podkladů odpůrce ve své kritice (navrhovatele) vycházel, zda tyto podklady mají pravdivý základ a zda je odpůrce ve svých soudech hodnotil a interpretoval přiměřeně, s cílem informovat veřejnost, nebo snad s cíli jinými - je z odůvodnění napadeného usnesení zřejmé, že soud I. stupně ochranu práva odpůrce na svobodu projevu při nařízení předběžného opatření naprosto nezvažoval.**
19. Přitom je předběžným opatřením uložené odstranění Článku, resp. šířeji zamezení v dalším šíření této kritiky (jejíž případnou oprávněnosti a přiměřenosti se soud I. stupně vůbec nezabýval), zásahem do budoucna **zcela nevratným a neodčinitelným** (z hlediska výkonu práv odpůrce na svobodu projevu). **Smyslem takto šířené kritiky totiž bylo informovat veřejnost o předmětném počínání navrhovatele nyní, tak aby vyvolaná veřejná diskuse přispěla k napravení nebo aspoň eliminaci jeho škodlivých následků, a nikoli až někdy později, v době, kdy při rozhodování ve věci samé bude tato kritika shledána přípustnou.**
20. Pokud by totiž tato situace nastala, pak bude i tak **odpůrce v důsledku předběžného opatření nenávratně zbaven svého práva na tuto kritiku navrhovatele, a to po celou dobu od okamžiku nařízení předběžného opatření až do okamžiku pozbytí jeho účinků vynesemím rozsudku ve věci samé, resp. jeho nabytí právní moci.**
21. Odpůrce ke všem těmto okolnostem doplňuje, že samozřejmě předběžné opatření okamžitě po jeho **doručení respektoval a všechny v něm uložené povinnosti bezvýhradně splnil.**

Důkazy: - Článek šířený odpůrcem (již byl založen navrhovatelem)

- výpisy z katastru nemovitostí vztahující se k předmětným pozemkům (v příloze)
- darovací smlouva ze dne 4.1.2021 (v příloze)
- směnná smlouva ze dne 11.2.2021 (v příloze)
- článek uveřejněný na serveru www.novinky.cz (v příloze)
- článek uveřejněný na serveru www.idnes.cz (v příloze)
- zápis ze zasedání správní rady Nadace Arietinum (v příloze)
- výpis z evidence skutečných majitelů Nadace Arietinum (v příloze)
- notářský zápis o založení Nadace Arietinum (v příloze)
- dopis odpůrce do Vatikánu ze dne 8.4.2021 (v příloze)

22. Na závěr svého odvolání odpůrce ještě poukazuje na skutečnost, že navrhovatel v reakci na uveřejnění a šíření Článku ani **u odpůrce neuplatnil právo na zveřejnění odpovědi podle tiskového zákona, a to v intencích nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2257/18 ze dne 23.6.2020.** Namísto toho se tedy rovnou obrátil na soud I. stupně s návrhem na nařízení předběžného opatření. Rovněž **v absenci uplatnění tohoto prostředku způsobilého zajistit ochranu práv navrhovatele proti tvrzeným zásahům do jeho pověsti odpůrce spatřuje nenaplnění zákonných požadavků na nezbytnost a naléhavost zásahu do svobody projevu nařízeným předběžným opatřením.**

III.

Závěrečný návrh odpůrce

23. Odpůrce s ohledem na shora uvedené skutečnosti a právní argumentaci navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně změnil tak, že se návrh na nařízení předběžného opatření zamítá a odpůrce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně i řízení odvolacího.

Za Kverulant.org o.p.s.

JUDr. Petr Hromek, Ph.D., advokát

i.s. Mgr. Daniel Schmied, advokát

(podepsáno elektronicky)